

Till DN Debatt

Replik på debattartikel 2017-07-01

2017-07-06

En strategi med lokal prägel behövs för nyanlända

Den politiska ledningen för Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) skriver den 1 juli tänkvärt om nyanlända.

Som företrädare för de, till befolkningstalet, minsta kommunerna vill vi komplettera med några punkter.

Mottagningen av asylsökande per invånare toppades 2015 av Ljusnarsbergs kommun före Norberg, Hultsfred, Uppvidinge, Borgholm, Laxå, Filipstad, Flen, Lindesberg och Högsby. Antalet asylsökande har i dessa kommuner i många fall motsvarat mer än 10 procent av befolkningen.

Högsby, Ljusnarsberg och Hultsfred hade dessutom ett stort mottagande av flyktingar.

Att Sverige i framtiden tar emot lika många asylsökande som under 2015-2016 är förmodligen inte sannolikt. Med runt 60 miljoner människor på flykt i världen är det ändå av vikt att se över, och förändra, vårt mottagande. SmåKom presenterar nedan några förslag.

1. Det är inte rimligt att nästan bara små kommuner tar emot så stor andel per invånare som skedde. En ny nationell fördelningsstrategi bör innehålla ett maxtal. Högst fem procent av befolkningen tycker vi är rimligt. Begränsningen måste dock vara flexibel och tillåta de kommuner som så önskar att ta emot fler, med hänsyn till kompetens och resurser.
2. Arbetsförmedlingens (AF:s) ansvar för etableringen måste innebära att myndigheten finns på samma plats som flyktingarna. Att hänvisa till kontor i näraliggande städer är inte effektivt, och främjar inte integration och önskvärd bosättning i små kommuner.

Utredningen "För Sveriges landsbygder" (SOU 2017:1) har föreslagit ett moratorium för AF:s planerade kontorsnedläggningar. Vi hoppas att riksdagen ställer sig bakom förslaget.

3. En förlängning av etableringstiden är nödvändig, från dagens två år efter att uppehållstillstånd beviljats. Det är inte rimligt att kommunerna får ansvaret så snabbt. Ansvaret ska vara kvar hos AF tills etableringen är klar.
4. Migrationsverkets upphandling av boenden för asylsökande var under hösten 2015 milt uttryckt bristfällig vad gäller information. Enligt vår mening tolkades lagen om offentlig upphandling (LOU) snävt, när myndigheten vid förfrågningar hänvisade till sekretess.

En öppenhet krävs. Kommunen har ansvar för skola, barnomsorg och social trygghet för alla i kommunen. Dessa frågor fick lösas akut då avsaknaden av information

omöjliggjorde planering.

5. På asylboenden ska det finnas personal från Migrationsverket. De asylsökande sökte information hos kommunen i alla frågor. Detta löstes men det medförde en hög arbetsbelastning, i synnerhet för små kommuner.
6. Att som Migrationsverket gjort säga upp avtal, stänga boenden och flytta människor mitt under pågående asylprocess är olyckligt. Barnen har skolgång och föräldrar går på svenskundervisning eller är sysselsatta. Framför allt små kommuners ansträngningar att etablera nya invånare riskerar att kullkastas.
7. Mera mod anbefalles! Riksrevisionens rapport (2016/17:206) om lärdomar av flyktingsituationen 2015 beskriver rädslan att göra fel: *"I princip samtliga myndigheter uttrycker stark ovilja att riskera bryta mot gällande regelverk. Flera myndigheter ställde sig avvaktande till att agera i frågor som inte entydigt föll under det egna ansvarsområdet. Detta ... riskerar detta att i en akut situation leda till att åtgärder mot akuta behov fördröjs eller att insatserna inte gynnar helheten.... "*
En svidande kritik som SmåKom ställer sig bakom.

Vi ser fram emot resultatet av den statliga översyn som också pågår i frågan (Dir 2015:107).

Peter Lindroth
Ordförande, SmåKom

Ann-Sofie Alm
Vice ordförande, SmåKom